

Abstrakt

Bakalářská práce se zaměřuje na vztah koně a člověka. Snaží se odpovědět na otázku, jak se v rámci tohoto vztahu a vzájemné interakce kůň a člověk ustavují jakožto aktéři, tedy jako aktivní subjektivity, schopné do tohoto vztahu zasahovat. Text se rovněž snaží analyzovat, jak do tohoto vztahu zasahují další mimo-lidští aktéři, tedy různé věcné objekty, které jsou součástí stáje, nebo literatura, která o koních a lidech pojednává. Na tento problém je pohlíženo optikou několika teoreticko-metodologických směrů (mnohodruhové etnografie, antropologie života či antropologie nad rámec lidského Eduarda Kohna, výzkumu companion species Donny Haraway a zvláště symetrické antropologie a teorie sítí-aktérů Bruna Latoura), které rozšiřují svůj pohled za rámec lidského a do okruhu svého zájmu zahrnují také zvířata, věcné objekty a další mimo-lidské entity. Výzkum byl proveden na základě zúčastněného pozorování ve vybrané stáji a rozhovorů s lidskými členy stáje. Analýza takto získaných informací ukazuje, že podmínky vztahu mezi koněm a člověkem jsou převážně určovány člověkem. Ten rovněž vymezuje koni prostor, v rámci kterého může kůň do vzájemného vztahu částečně (a pravděpodobně nezáměrně) zasahovat, a to svými reakcemi. Věcní aktéři do tohoto vztahu vstupují jakožto subjekty, na které je člověkem delegován výkon některých činností, souvisejících s omezováním koně. Tito aktéři mohou rovněž odrážet a reprodukovat určité představy nebo být nositeli různých významů. Interakce mezi koněm a člověkem probíhá v rámci specifického prostoru, který nazývám „koňským světem“, překlenuje tedy pomyslné sféry „přírody“ a „kultury“. Závěr práce vznáší otázku toho, zda je lidská historie pouze lidským, či spíše lidsko-zvířecím projektem, jak naznačují některé koncepce, jako například již zmiňovaná mnohodruhová etnografie, výzkum companion species Donny Haraway či human-animal studies.